

Hørigssvar fra foreningen Refugees Welcome: **Praktiske erfaringer med nye § 7,3 (juli 2017)**

Vi takker for invitationen til at komme med vores praktiske erfaringer med de ændringer, som gennem L72 blev indført i 2015. Dengang advarede vi kraftigt imod den nye § 7 stk 3, og påpegede, at den ville udgøre en svækkelse af beskyttelsesbegrebet fremfor den udvidelse, som der faktisk kunne være behov for i forbindelse med generel risiko i et område. Erfaringerne med den nye lov har vist sig at være endnu mere negative end vi frygtede.

Ny status og begrænsning i retten til familiesammenføring

Stort antal

Der var stor usikkerhed om, hvor mange flygtninge, der ville blive omfattet af den nye status. Det har vist sig, at hver tredje flygtning nu rammes af den – en stor andel og et ganske stort antal. Dette gør naturligvis overvejelserne endnu vigtigere.

Sandsynligvis en krænkelse af menneskerettighederne

Ifølge IMR og mange fremtrædende eksperter udgør den begrænsede adgang til familiesammenføring en overtrædelse af EMRKs artikel 8. Der verserer nu to retssager ved de danske domstole, som RW har medvirket til at forberede. Uanset udfaldet, må det anses for kritisabelt, at en regering med åben pande lovgiver direkte imod advarsler fra eksperter og vedkender sig 'procesrisikoen'.

Svagest beskyttelse til de mest sårbare

Resultatet er i dag, at de mest sårbare individer får den svageste beskyttelse, og desuden har den dårligste adgang til familiesammenføring og dermed den støtte og ro, som den udgør. § 7,3 anvendes i overvejende grad til kvinder, uledsagede mindreårige og ældre personer. Disse grupper har det svageste individuelle asylmotiv, men er samtidig mest udsatte set fra et humanitært synspunkt. Derfor er det stærkt kritisabelt, at de modtager en 1-årig opholdstilladelse uden adgang til familiesammenføring de første 3 år, hvilende på et meget usikkert grundlag, som vi har erfaret med somalierne: så snart den mindste forbedring i hjemlandet indfinder sig, kan de se frem til at få deres opholdstilladelse inddraget.

Gift for integrationen

Vores praktiske erfaringer er, at de nye, korte opholdstilladelser på 1 eller 2 år generelt har en meget negativ indvirkning på integrationen. Alle erfaringer viser, at det tager nogle år at lære dansk og finde sig til rette på det danske arbejdsmarked – for ikke at tale om at tage en uddannelse, hvilket vi jo opfordrer alle danskere til at gøre. Som udgangspunkt er flygtninge ikke kommet hertil af deres egen fri vilje, men blevet tvunget til at forlade deres hjemland. Hvis de skal blive selvforsørgende og deltage aktivt i det danske samfund, skal de i det mindste have troen på, at de kan få lov at være her i en længere periode.

Det samme gælder ventetiden på familiesammenføring. Både de 3 år, som er indbygget i loven under § 7,3 og den ventetid under screening og sagsbehandling på op til 2 år, som har været virkeligheden for mange i 2016 og 2017, selvom de havde asyl efter § 7,1 eller 7,2. Hvis den lange sagsbehandlingstid fortsætter, kan den samlede ventetid komme op på 5 år i værste fald.

Familien er altafgørende for den nyankomne flygtnings mentale velbefindende og evne til at integrere sig. Vi har ikke tal på, hvor mange, der har fortalt os, at de ikke kan koncentrere sig om sprogskolen eller jobtræningen, så længe de hvert eneste minut bekymrer sig om deres ægtefælles og børns sikkerhed og velbefindende.

Vi har endda eksempler på kvinder med § 7,3 som er rejst tilbage til Syrien for at være sammen med deres børn, og andre som har arrangeret den samme livsfarlige tur over havet i gummibåd, som de selv har overlevet, for deres børn efterfølgende – i ren desperation.

Det er ganske enkelt ødelæggende for integrationen og for flygtnings chancer for selvforsørgelse, når man giver dem 1 eller 2 års ophold ad gangen og forhindrer dem i at blive genforenet med deres nære familie. Hele integrationssystemet i kommunerne er lagt an på, at flygtninge skal blive her, og ikke rejse igen efter kort tid – der er jo en grund til at integrationsprogrammet varer i 5 år.

Selve tankegangen om at give ophold i en kortvarig periode, hvor der er stor generel risiko i et område, og derefter inddrage den igen, bedst som folk er begyndt at komme på plads i det danske samfund, er både u hensigtsmæssig set fra den enkelte flygtnings perspektiv men også fra det danske samfunds side. Når de nye endelig begynder at kunne klare sig selv, bliver de smidt ud. Man er nødt til at anerkende, at flygtninge er en langtidsinvestering, ikke gæster på en kort visit.

Usikker status og information

Endelig har vi set, at en ganske stor del af dem, som klager over status, faktisk har fået den ændret i Flygtningenævnet. Det er bekymrende, at der hersker så stor usikkerhed i systemet – især eftersom orienteringen om klageadgangen er svag og kræver personlige ressourcer, som netop disse grupper ikke altid besidder.

Det samme gælder det forhold, at hvis man som uledsaget mindreårig får § 7,3, vil man med stor sandsynlighed kunne få ændret sin status til § 7,1 når man fylder 18 – men hvem skal orientere de unge om dette?

Selvom de uledsagede mindreårige med § 7,3 har adgang til at søge om familiesammenføring straks, er praksis på det område stærkt kritisabel. For det første bliver børnene ikke tydeligt informeret om at de kan søge straks, heller ikke efter at informationen er blevet rettet til efter kritik. For det andet er der uklarhed om, hvem der har ansvaret for vejledning og hjælp, når børnene vil søge om familiesammenføring. Kommunerne siger, at de hverken har ekspertise eller ressourcer til dette arbejde. Det efterlader børn i en situation, som de slet ikke har forudsætninger til at håndtere på egen hånd. Sagsbehandlingen er desuden meget langsom, hvilket svækker børnenes chancer for at få tilladelse og adskiller dem unødigt længe fra deres familier. Endelig er der den manglende betaling af flybilletter, når børnene får tilladelse. Disse problematikker har RW skrevet en klage til Udlændingestyrelsen og Ombudsmanden om.

Afvisning af realitetsbehandling ved opholdstilladelse i andet EU-land:

Vi var positive overfor ændringen i selve proceduren, som virkede mere logisk. Man burde også kunne sige, at en person, som allerede har opholdstilladelse i et andet EU-land, ikke har krav på at få sin asylsag behandlet i Danmark.

Virkeligheden er dog ikke så enkel. Det har vist sig, at problemerne med socioøkonomiske leveforhold og manglende statslig støtte i visse EU-lande er så massive, at det krænker menneskerettighederne at henvise flygtninge til at leve under de forhold. Flygtningenævnet har stoppet nogle få afvisninger af sårbare familier til Grækenland, og indført generelt stop af Dublin-overførsler til Ungarn.

Livsbedingungen for flygtninge i Bulgarien og Rumænien er ekstremt kritisable, og forholdene i Italien er (især for afrikanske flygtninge) ligeledes umenneskelige, idet de ikke modtager støtte fra staten og reelt ikke har en chance for selv at skaffe arbejde og bolig. Det er forhold, som burde rettes op gennem EU og i dialog med de pågældende lande, men indtil forholdene er forbedret, kan man ikke henvise sårbare personer til at ophold der.

Med venlig hilsen

Refugees Welcome
C/o Trampolinhuset, Thoravej 7, 2400 Kbh NV
refugeeswelcome.dk / kontakt@refugeeswelcome.dk

